

משימת הערכה במשנה

כיתה ו'

שם התלמיד/ה: _____

מסכת בבא-קמא פרק ג' משניות ג-ד

התורה, ובעקבותיה חכמים, מלמדים אותנו לעשות ככל יכולתנו על-מנת להימנע מגרימת נזק לאחר, הן ע"י גופנו והן ע"י רכושנו. במשימה זו נעסוק בגבולות האחריות שיש לאדם על רכושו שלא יזיק.

יסודות התושב"ע

1. מדוע נכתבה התורה שבעל-פה?

_____ (א) סיבה א'-

_____ (ב) סיבה ב'-

2. (א) מהם שישה סדרי משנה? (ניתן לכתוב שלא לפי הסדר)

_____

_____ (ב) באיזה סדר נמצאת מסכת בבא-קמא?

_____ (ג) מדוע מסכת בבא-קמא נמצאת בסדר זה?

_____

מושגים

3. במסכת בבא-קמא ג, ג כתוב:

"...רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, כָּל הַמְקַלְקֵלִין בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּים..."

_____ (א) הסבירו בלשונכם מהי "רשות הרבים" -

_____

_____ (ב) כתבו דוגמאות לרשות זו -

_____

לשון חכמים:

4. בטבלה שלפניכם כתובות מילים בלשון המשנה.
ליד כל מילה מהמשנה כתבו את המילה המתאימה לה בלשון ימינו.
היעזרו במילים שבמסגרת מתחת לטבלה.

המילים במשנה	המילה בלשון ימינו
א. הַמוֹצִיא אֶת תְּבִנּוֹ... לְרִשּׁוֹת הַרְבִּים לְזָבִלִים	
ב. שְׁנֵי קְדָרִין שֶׁהָיוּ מְהֻלְכִין זֶה אַחַר זֶה	
ג. הַהוֹפֵךְ אֶת הַגֶּלֶל בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּים	
ד. וְכָל הַקּוֹדִים בָּהֶן זָכָה	

גלגל	זיבול לשדות	צואת בקר	אשפה ביתית
אנשים המכינים קדרות מחרס	המאחר	הממהר	אנשים קודרים ועצובים

מבנה

5. במסכת בבא-קמא ג, ד כתוב:

"שְׁנֵי קְדָרִין שֶׁהָיוּ מְהֻלְכִין זֶה אַחַר זֶה, וְנִתְקַל הָרִאשׁוֹן וְנִפְל, וְנִתְקַל הַשֵּׁנִי בְּרִאשׁוֹן, הָרִאשׁוֹן חַיֵּב בְּנִזְקֵי שֵׁנִי".

הקיפו את המילה האחרונה במקרה.

6. במסכת בבא-קמא ג, ד כתוב:

"המוציא את תבנו ואת קשו לרשות הרבים לזבלים, והזק בהן אחר, חייב בנזקו, וכל הקודם בהן זכה..."

הקיפו בעיגול את כל מילות הדין.

הבנה פרשנות והיסק

7. במסכת בבא קמא ג, ג כתוב:

"רבן שמעון בן גמליאל אומר: כל המקלקליו ברשות הרבים והזיקו, חייבין לשלם, וכל הקודם בהן זכה"

מה אפשר ללמוד לפי משנה זו? (הקיפו את התשובה הנכונה)

- אדם ששבר חפץ השייך לרבים – חייב לשלם עבור החפץ
- אדם המוציא זבלים ברשות הרבים – חייב לשלם את הנזק
- אדם חייב לפצות את חברו רק אם קלקל לו ברשות הרבים
- אדם שיצר מכשול ברשות הרבים וניזוק האחר – חייב לשלם

8. במסכת בבא קמא ג, ג כתוב:

"המוציא את תבנו ואת קשו לרשות הרבים לזבלים, והזק בהן אחר, חייב בנזקו, וכל הקודם בהן זכה..."

א) מהי כוונת המשנה במילה "בהן"? (הקיפו את התשובה הנכונה)

- ברשות הרבים
- באנשים אחרים
- בתבן ובקש
- ברבים

ב) מדוע מותר לקחת את התבן? (הקיפו את התשובה הנכונה)

- כי המוציא תבן לרשות הרבים, מפקיר את התבן שלו
- כי בעלי החיים ממילא יאכלו את התבן הנמצא ברשות הרבים
- כי האדם הניזוק מהתבן שברשות הרבים, לוקח אותו כפיצוי
- כי חכמים קנסו את מוציא התבן שהוציאו לרשות הרבים

9. במסכת בבא-קמא ג, ד כתוב:

"שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה, ונתקל הראשון ונפל, ונתקל השני בראשון, הראשון חייב בנזקי שני"

מאיזו סיבה "הראשון חייב בנזקי השני"?

- כי לא היה לקדר הראשון מספיק זמן לקום ולמנוע את ההיתקלות עם הקדר השני
- כי היה לקדר הראשון מספיק זמן לקום ולמנוע את ההיתקלות של הקדר השני אך לא עשה זאת
- כי הקדר הראשון היה צריך להיזהר שלא ליפול תוך כדי הליכתו ברשות הרבים
- כי הקדר הראשון הכשיל בכוונה את הקדר השני

ערכים ומשמעות

10. במסכת בבא קמא ג, ג כתוב:

"המוציא את תבנו ואת קשו לרשות הרבים לזבלים, והזק בהן אחר, חייב בנזקו, וכל הקודם בהן זכה..."

המורה לימד משנה זו בכיתה ואמר שאנשים אלו צרכים לקחת אחריות למעשיהם ועל-כן עליהם לשלם אם הזיקו.

א) הסבירו מהי "אחריות"

ב) "המוציא אֶת תְּבֹנוֹ וְאֶת קִשּׁוֹ לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים לְזִכָּרִים".
מדוע הוצאת תבן וקש לרשות הרבים מוגדרת "חוסר אחריות"?

ג) איזה מסר אנו למדים לחיינו ממשנה זו? _____
